

Ezrével jutnak hamis magyar személyazonossághoz ukrainai családok

Nagyon pörög Ukrajnában a magyar állampolgársággal való üzletelés. Túl egyszerű a honosítás folyamata, így pár százezer forintért bűnözők és terroristák is csináltathatnak maguknak magyar útlevelet fényképpel és ujjlenyomattal, majd szabadon utazhatnak a világon bárhová. Mindezt a kiszolgáltatott kárpátaljai magyarok miatt.

„Tudod, kik vesznek maguknak új személyazonosságot? Akiknek nincs vesztenivalójuk: bűnözők, terroristák, menekültek.”

– mondja egy Mikolaj nevű ukrán nyomozó. Arról beszél, hogy Ukrajnában több éve virágzik a magyar állampolgársággal való üzletelés: ha az életkor nagyjából megegyezik, akkor bárki vehet magának teljesen új, magyar személyazonosságot, és vele új életet bárhol az unióban. A módszert a helyiek elmondása szerint a románoktól vették át a dílerek, Kárpátalján pedig nyílt titok az üzletág létezése. Elutaztam a helyi nagyobb településekre, és mindegy, hogy Csapon, Gejőcön vagy Beregszászban kérdezősködtem, mindenhol találtam valakit, aki vagy eladta, vagy pedig ismer olyat, aki eladta a papírjait.

Végül sikerült nyilatkozni hajlandó érintettekkel találkoznom, illetve így jutottam el Mikolajhoz is, aki a beszélgetésünk előtt nem sokkal szerezte vissza egy teljes család állampolgársági papírjait, miután az alkoholista, torokrákos családfő eladta őket. A cikk az ő elbeszéléseik és információik alapján született.

Könnyű magyar állampolgársághoz jutni

Kárpátalján 100-150 ezer magyar él. Ők többnyire rendelkeznek minden honosításhoz szükséges dokumentummal, mindössze annyit kell tenniük, hogy kitöltik a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal utódszerve) [honlapján](#) lévő formanyomtatványokat, majd azt személyesen eljuttatják egy magyarországi hivatalba. Még csak el sem kell hagyniuk Ukrajnát, hisz a helyi magyar konzulátusokon is intézhetik a papírmunkát, legfeljebb az állampolgársági esküt kell Magyarországon tenniük. Két dokumentumot kapnak ezután. Az egyik egy honosítási okirat.

Honosító okirat. Jól látható, hogy nincs kép a dokumentumon, mindössze egy név és születési hely szerepel rajta.

Fotó: Ráti József

A másik egy személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolvány:

Fotó: Ráti József

A kérelmezőknek kötelező mellékelniük egy fényképet a honosítási kérelemhez, egyet pedig a személyazonosító igazolvány adatlapjához. Azonban, a fenti szkennelt dokumentumokon is jól látszik, hogy ez a fénykép aztán sem a személyire, sem pedig a honosító okiratra nem kerül rá.

Hogyan szerezhethet magyar útlevélet egy ukrán állampolgár?

Ahhoz, hogy egy Ukrajnában élő magyar származású személy magyar útlevélhez jusson, először igazolnia kell a származását és kérvényezni a honosítását. Ezt anyakönyvi kivonatokkal és a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal fényképpel ellátott formanyomtatványainak kitöltésével teheti meg. Amennyiben elfogadják a kérvényét és letette az állampolgársági esküt, kap két dokumentumot: egy honosítási okiratot és egy személyigazolványt.

A kapott papírokkal ezután elmehet egy tetszőleges kormányablakhoz, és igényelhet magának útlevélet. Ott helyben készítenek róla egy új fényképet, leveszik az ujjlenyomatait, majd pár hét múlva személyesen átveheti a kész úti okmányt.

A cikkben a csalók által kihasznált kiskapu abból áll, hogy a honosítási okiraton és személyigazolványon nincs fénykép, a kormányablakban dolgozók pedig gyakran nem kérnek fényképes igazolványt (ukrán útlevélet). Mindössze elveszik a személyit, a rajta lévő adatok alapján kitöltik az útlevél igénylő adatlapot, és kész is a személyiséglopás.

Nincs fénykép, nincs probléma

Ezeket, a fénykép nélküli, de magyar állampolgárságot igazoló iratokat veszik meg a dílerek 200 és 500 ezer forint közti összegért, és 600 ezer-1,5 millióért adják tovább a „végfelhasználónak”. Az ár leginkább attól függ, hogy az illető milyen korban van. A 20-40 év közötti okmányok a legértékesebbek, a fiatal gyereké és időseké pedig a legolcsóbb, akár veszik, akár eladják.

A dílertől szerzett valódi, fénykép nélküli honosítási dokumentumokkal be kell menni egy magyarországi kormányablakba, és igényelni kell egy útlevélet. Ehhez ott helyben csinálnak egy fényképet a csalóról, leveszik az ujjlenyomatát, és pár hét alatt hozzá is lehet jutni egy teljesen törvényes, hamis névvel, de eredeti fényképpel és ujjlenyomattal ellátott magyar, azaz uniós útlevélhez.

Mikolaj szerint egy idő után, különösen a határhoz közel, a hatóságok rájöttek a csalásra. Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyékben most már legalább egy ukrán útlevelet elkérnek, de Budapesten még mindig van több olyan kormányablak, ahol állítólag beépített emberek a mai napig ellenőrzés nélkül csinálnak útlevelet.

Vagyis a végső dokumentum (jelent esetben az útlevél) elkészítésekor valamiért – jöhíszeműség, hanyagság miatt, vagy kenőpénzért cserébe – nem kérnek fényképes igazolványt, elég a két, fent említett, fénykép nélküli irat.

**Magánútlevél
IGÉNYLŐ ADATLAP**

Igénylő arcképe Sajátkezzi aláírás Szonyfélétszám

 Okmányra kerülő viselt név Igénylői Okmány Nyomon Követése szolgáltatás:

Okmányra kerülő viselt név

Személyazonosító Okmánytípus Igénylő családi neve Utónév 1. Utónév 2. Születési családi neve Születési 1. utónéve Születési 2. utónéve Előző viselt cs. neve Születési hely Neme Születési ország UKRAJNA (UKR) Születési dátum Születési hely magyar megnevezése Anyja születési neve Anyja 1. utónéve Anyja 2. utónéve Állampolgársága MAGYARORSZÁG ÁLLAMPOLGÁRA - HUN Jogiállás KÜLFÖLDÖN ELŐ MAGYAR

Okmány készítése helye

Előzetleges ér. mód SMS Erőltetési SMS-ekről

Ujjnyomat információ Ujjnyomat-felvételezés történet. Felvételzett ujak: bal mutató és jobb mutató

Fizetendő illeték Alap illeték - 5 év (7500 Ft)

Fizetés módja

Érvényességi idő

Megjegyzés Honosítási okirat száma:

Igénylős előzetesítés Személyes megjelenés

Kijelentem, hogy az elektronikus levélcímem és/vagy telefonszámom rögzítésére kéresemre kerül sor, azok kezeléséhez abból a célból járultam hozzá, hogy az útlevél elkészítésétől tájékoztatást kaphassak. Az adatok hitelességét jóváhagyom.

Hozzájárulok kiskorú gyermekem (gondnokoltam) út okmányjal történő ellátásához.

Hozzájárulok ujjnyomat adataim tárolásához abból a célból, hogy elvezessék, eljuttassák, vagy megismerjék az okmányom pótlását, vagy második magánútlevél kiállítását elektronikus úton kezdeményezhessem.

Igazolom, hogy az/az Magánútlevél igényléshez az adatait a mai napon felvettem.

xxxxxxx

Fotó: Ráti József

Ahogy a képen is látszik, a magánútlevél-igénylő adatlap az első dokumentum az eljárásban, amire kerül fénykép. Az, amit helyben csináltak. Ráadásul a dokumentum tanúsítja, hogy az igénylő (aki sok esetben maga a csaló) személyesen megjelent, és az ujjlenyomatát is levették. Nyelvtudás nem kell hozzá. Elmentünk, megnéztük, mi zajlik egy kormányablaknál egy ilyen eljárásban. Az ügyintéző annyit kérdezett, hogy „útlevél?“, majd az igen válasz után már egy szót sem kellett beszélnie a kérelmezőnek.

Ezután már nincs más dolga a csalónak, mint hogy kiélvezze az új személyazonossága előnyeit.

Nem a szervezett alvilág üzlete

Bár az állampolgárság-vásárlás Kárpátalján nyílt titok, a dílerek, amikor kérdezősködtem, rögtön elzárkóztak minden kommunikációtól, és érthető okok miatt az érintettek sem mutattak sok hajlandóságot a beszélgetésre. Azonban akadtak olyanok, akik több információt is megosztottak.

István például – akinek nem ez a valódi neve – azt mondta, hogy a nem roma és roma magyarok egyaránt benne vannak az üzletben, bár más-más rendszer szerint. Azok a nem romák, akik eladják az állampolgárságukat, legtöbbször mélyszegénységben élnek, betegek vagy van beteg családtagjuk, adósságuk van, és egyszerűen máshogy nem tudnak pénzhez jutni.

Van, aki csak a sajátját adja el, van, aki a gyerekeiét is, igyekezve legalább egyiküket megtartani, hogy külföldi munkával valaki eltarthassa a családot. Legtöbbször a „valaki ismer valakit, aki ismer valakit” módon működik a biznisz, vagyis nem szervezett és tömeges. Habár a nagybani felvásárlás és terjesztés sem ritka, ez nem elsősorban a maffia, hanem meglepő módon a helyi tehetősebb és köztisztelőben álló emberek kezében összpontosul. Polgármesterek, lelkészek, helyi vállalkozók intézik ezt a közösségük lakóinak, meggazdagodva belőle, állítja István.

Csak így tudtam pénzt szerezni

A kisebbségben lévő cigányok, ha lehet, még kiszolgáltatottabbak.

„Megmondom a valót. Egész életünkben szenvedtünk, éhezünk. Megígértem az anyámnak kiskoromban, hogy gondoskodni fogok róla. Beteg volt, és senki sem segített, én pedig csak így tudtam pénzt szerezni”

– mondta egyikük a három, név nélkül nyilatkozni hajlandó forrásunk közül.

Ők nem nagyon üzletelnek a nem romákkal vagy az ukrán alvilággal, felettük – ahogy ők nevezik – a cigányvajda vagy cigánybíró rendelkezik. Forrásaink elmondása szerint saját vezetőik kényszerítik őket a magyar állampolgárság megcsinálására, amit utána kötelező jelleggel be kell szolgáltatni. Aztán vagy kapnak érte cserébe pénzt, vagy nem.

Arra a kérdésre, hogy nem félnek-e attól, hogy valaki a nevükkel Európában bűntényt követ el, amiért majd őket veszik elő, azt válaszolták, hogy bár volt már ilyenre példa, más lehetőségük nincs, mint vállalni a kockázatot. A nevüket, vagy azt, hogy kinek adták el a papírjaikat, ugyanakkor nem merték elárulni.

Nincs fénykép az igazolványon.

Fotó: Ráti József

Potom pénzbe kerül az EU-s állampolgárság

Az egyszerűsített honosítás bevezetése után, ha egy gazdagabb orosz vagy ukrán saját magának akart állampolgárságot venni, megkereste az ukrán maffiát, ami [dokumentumok hamisításával és vesztegetésekkel](#) 1,5-9 millió forintért megoldotta az adott személy honosítását. Ez körülményesebb művelet volt, ami nemcsak drágább és kockázatosabb, de az utcáról beesőknek meg is nehezedett 2013 óta. A kárpátaljai szegénysorban élők kihasználó üzlet azonban még mindig pörög, ráadásul jóval gazdaságosabb.

A magyar útlevél pedig az egyik legértékesebbek közé tartozik a világon a [Passport Index szerint](#), hisz 151 országba lehet vízum nélkül utazni vele. Az EU-ba és az USA-ba való szabad utazás lehetőségével ebből a szempontból gyakorlatilag szinte nincs érdemi különbség amerikai, német vagy magyar útlevél közt, csak az előbbiekhöz ezerszer nehezebb hozzájutni.

Hírek terjednek a szigorításról

Ugyanakkor úgy tűnt, hogy a magyar kormányban is vannak sejtései a problémáról, ugyanis Kárpátalján terjedni kezdett az a hír, hogy 2017. január óta honosítási kérelmet csak ujjlenyomattal lehet benyújtani. Erről azonban semmilyen információt nem találtam a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal honlapján, mindössze arról van szó, hogy január elsejétől az állampolgársági ügyeket Budapest Főváros Kormányhivatala intézi. Ráadásul a

problémát ez sem oldaná meg teljesen, mivel Mikolaj szerint több ezer eladásra szánt honosítási kérelem lehet még a feketepiacon.

Ezzel kapcsolatban megkerestük Budapest Főváros Kormányhivatala Állampolgársági és Anyakönyvi Főosztályát is. Megkérdeztük, utólag tudják-e ellenőrizni, hogy egy külföldön élő személy magyar útlevelén szereplő kép és ugyanő honosításához beadott korábbi fényképei egyeznek-e. Magyarán: ki tudják-e szűrni a csalókat?

A válasz az volt, hogy „az egyszerűsített honosítási eljárás keretében magyar állampolgárságot szerzett személy honosítási kérelmében szereplő arcfényképe összevetésre kerül az útiokmány-nyilvántartásban, a magánútlevélben szereplő arcfényképpel”. Tehát a honosításnál, amit még a „valódi” kérelmező visz végig, van ellenőrzés, és létezik egy adatbázis is, amivel le lehet ellenőrizni a személyiséglopást. Ezután megkérdeztük, hogy végeznek-e ellenőrzéseket visszamenőleg, illetve az új útlevél kiadása előtt, de a hivatal erre a kérdésre biztonsági okokból már nem kívánt válaszolni.